

13. «Οδηγός πλοήγησης»: μοντέλο κλινικής διαχείρισης γλωσσικών ή/και μαθησιακών δυσκολιών στην προσχολική και σχολική ηλικία

Μαρούσου Κ.¹, Μαρούσος Δ.²

¹ Γλωσσολόγος, ² Λογοπεδικός, Κέντρο Λόγου ΕΥ ΛΕΓΕΙΝ, Βόλος-Λάρισα

Σκοπός: Ο Οδηγός Πλοήγησης σχεδιάστηκε ως ολιστικό σχήμα κλινικής διαχείρισης της επικοινωνιακής ή/και ακαδημαϊκής λειτουργικότητας παιδιών προσχολικής και σχολικής ηλικίας, στη βάση της Διεθνούς Ταξινόμησης της Λειτουργικότητας, της Αναπηρίας και της Υγείας (ICF) του Π.Ο.Υ.

Παρουσιάζονται τα στάδια ανάπτυξης, το περιεχόμενο του Οδηγού Πλοήγησης και η κλινική του αξιοποίηση στην διερευνητική διαδικασία και το σχεδιασμό προγραμμάτων παρέμβασης.

Στάδια ανάπτυξης Οδηγού Πλοήγησης:

- ✓ Δεδομένα κλινικής εμπειρίας και βιβλιογραφίας αναδεικνύουν ανάγκες ολιστικής διερεύνησης και σχεδιασμού προγραμμάτων παρέμβασης που απευθύνονται στο άτομο και όχι στη δυσκολία.
- ✓ Μελέτη της βιβλιογραφίας
- ✓ Ψυχοκοινωνικά Μοντέλα Παρέμβασης.
- ✓ Διεθνές Σύστημα Ταξινόμησης της Λειτουργικότητας, της Αναπηρίας και της Υγείας (ICF).
- ✓ Προσαρμογή εννοιολογικού πλαισίου ICF σε σχήμα διερεύνησης της Επικοινωνιακής/Ακαδημαϊκής Λειτουργικότητας: «Οδηγός Πλοήγησης».
- ✓ Παρουσίαση του Οδηγού Πλοήγησης σε λογοθεραπευτές και εκπαιδευτικούς.
- ✓ Πιλοτική Εφαρμογή του Οδηγού Πλοήγησης.
- ✓ Ανατροφοδότηση από θεραπευτές, εκπαιδευτικούς & οικογένειες σε θεραπεία.
- ✓ Αναπροσαρμογή Οδηγού Πλοήγησης και ενσωμάτωση τροποποιήσεων.

Αποτελέσματα: Ο Οδηγός Πλοήγησης συμπεριλαμβάνει 4 βασικά πεδία παραγόντων που στην μεταξύ τους αλληλοσυσχέτιση προσδιορίζουν το προφίλ της Επικοινωνιακής / Ακαδημαϊκής Λειτουργικότητας του παιδιού. Τροφοδοτείται πληροφοριακά από εργαλεία διερεύνησης τα οποία επιλέγει ο θεραπευτής. Λειτουργεί ως πλαίσιο οργάνωσης της διερευνητικής διαδικασίας και διευκολύνει τη λήψη κλινικών αποφάσεων και το σχεδιασμό της θεραπευτικής παρέμβασης. Εφαρμόζεται σε παιδιά με γλωσσικές ή/και μαθησιακές δυσκολίες.

Συμπεράσματα: Η ολιστική διερεύνηση στη βάση των πεδίων του Οδηγού Πλοήγησης μετακινεί το φακό εστίασης από τη γλωσσική/μαθησιακή δυσκολία στο ΠΑΙΔΙ με τη δυσκολία, αναδεικνύοντας το ρόλο περιβαλλοντικών παραγόντων στον προσδιορισμό της Επικοινωνιακής/Ακαδημαϊκής Λειτουργικότητας του παιδιού. Ως εύληπτο σχήμα καταγραφής ικανοτήτων και αναγκών διευκολύνει την επικοινωνία & ισχυροποιεί τη συμμαχία γονέων-επαγγελματιών ψυχικής υγείας & εκπαίδευσης.

Οι κλινικές αποφάσεις λαμβάνονται στη βάση αλληλοσυσχετιζόμενων οργανικών, ατομικών και περιβαλλοντικών παραμέτρων. Η θεραπευτική παρέμβαση, πέραν της ενίσχυσης επιμέρους δεξιοτήτων, στοχεύει στην ενίσχυση της καθημερινής δραστηριότητας και συμμετοχής του παιδιού, στη βελτίωση της ποιότητας ζωής παιδιού και οικογένειας.